

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Iurispatronatus Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 9. Enumerantur criminosi qui præsentari non possunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61772)

CAPVT NONVM.

Enumerantur criminōsi, qui præsentari non possunt.

SVMMARIVM.

1 Clericus criminofus non potest ad beneficium præsentari. 2 Excommunicatus præsentari non potest. 3 Suspendus præsentari non potest. 4 Interdictus an possit præsentari. 5 Excommunicatio, & interdictum fertur in Clericos, & Laicos. 6 Interdictum fertur contra loca, non contra personas. 7 Clericus seruans interdictum præsentari potest. 8 Clericus, cui fit interdictum officium, non potest præsentari. 9 Irregularis non potest præsentari. 10 Irregularitas prohibet quæ ad ordines promoueri. 11 Irregularitas cōtracta ante Baptismum, tollitur per Baptismum.	12 Degradatus non potest præsentari. 13 Hæreticus non potest præsentari. 14 Fautores, defensores, & receptatores hæreticorum nequeunt præsentari. 15 Schismaticus non potest præsentari. 16 Apostata non potest præsentari. Apostasia quæ dicitur. 17 Symoniacus non potest præsentari. 18 Ambitiosus non potest præsentari. 19 Symonia, & lex Iulia de ambitu equiparantur. 20 Præsentari requisitus si ante præsentationem consentiat præsentationi, præsentari nequit. 21 Periurus, non potest præsentari. 22 Periurus, qui venit contra iuramentum appositum in

- in contractu, non potest presentari, nisi quaedam adimpleat.*
- 23 *Infamis non potest presentari.*
- 24 *Infamia triplex, iuris, facti, & canonica.*
- 25 *Infamis infamia Canonica per absolutionem restituitur.*
- 26 *Sodomita non potest presentari.*
- 27 *Adulter non potest presentari.*
- 28 *Concubinarius non potest presentari.*
- 29 *Vsurarius non potest presentari.*
- 30 *Vsurarius manifestus triplici poena punitur.*
- 31 *Falsificans litteras Apostolicus non potest presentari.*
- 32 *Criminosus regulariter, & generaliter non potest presentari.*
- 33 *Illitteratus non potest presentari.*
- 34 *Concil. Trident. Sess. 23. de reform. cap. 4.*
- 35 *Concil. Trident. ibidem. cap. 11.*
- 36 *Concil. Trident. Sess. 24. de reform. cap. 18.*
- 37 *Concil. Trident. Sess. 25. de reformat. cap. 9.*
- 38 *Pisis presentatus coram*

Inferiore semper examinatur ab Archiepiscopo.

- 39 *Praelatus, qui bis clericum admisit ad beneficia, potest tertio venientem examinare.*
- 40 *Histrion, seu scurra non potest presentari.*
- 41 *Clericus existens in peccato mortali non potest presentari.*
- 42 *Clericus reiectus ut criminosus a presentatione, non debet admitti.*
- 43 *Patronus Ecclesiasticus presentans indignum qua poena punitur.*

Clericus criminosus † generaliter presentari non potest.

Primo, non potest presentari † excommunicatus; sicut enim talis non potest eligi. cap. illa, & cap. per inquisitionem. vbi gloss. de elect. Archidiacon. in cap. nullus dist. 63. quod etiam procedit in excommunicato excommunicatione minori. Abb. in dicto cap. illa: ita nec potest presentari, per vulgatam Regulam, qua habetur, quod iura loquentia in electione, locum habent in presentatione. cap. vlt. iuncta gloss. in verbo electione, de elec. lib. 6. Rocch.

Rocch. de Curte vbi supra in verbo honorificum quaest. 4. princip. vbi se remittit de excommunicato excommunicatione minori ad cap. si celebrat. vbi Doct. ita concludit. de cleric. excomm. minist. & ibi Abbas docet quæ sit excommunicatio maior, & quæ minor.

3 Secundo, suspensus ¶ sicuti eligi non potest. gloss. & Doct. in dicto cap. illa, vbi Abb. de elect. siue sit suspensus à beneficio, vt in cap. per inquisitionem, & ibi gloss. de elect. siue ab officio, vt in cap. cum dilectus. de consuetud. & ibi late Abb. num. 17. & de istis Censuris videndus est Doctiss. Nauarr. in suo Manuali. cap. 27.

4 Tertio, Interdictus ¶ an possit præsentari: videtur, quod non, cum suspensio, interdictum, & excommunicatio sub nomine censuræ ecclesiasticæ comprehendantur. cap. querenti. de verb. signific. tamen differunt in multis. Satis fit, quod excommunicatio, & interdictum ¶ fertur in clericos, 5 & laicos, suspensio tantum in clericos; sed interdictum ¶ 6 non fertur in personas; sed in

loca, Collegia, & contra Vniuersitates; de quibus vide Nauarr. vbi supra. Quod si clericus ¶ seruet interdictum generale, seu speciale, potest præsentari, cum faciat maius, quod est celebrare Diuina. ad cap. alma mater. de sentent. excomm. lib. 6. quod si sit clericus non seruans interdictum, secus est. Si autem ¶ sit clericus, cui specialiter sit interdictum officium, vel talis ordo, non poterit præsentari, si obstat interdictum ordinis requisiti, vel alterius rei in præsentando: de quibus vide Lambertin. de iure patron. lib. 2. par. 1. quaest. 11. artic. 3.

9 Quarto, Irregularis ¶ non potest præsentari; sicuti supra dicti, immo talis habitus beneficijs debet priuari. cap. clerici de cleric. excomm. minist. 10 Item ¶ irregularitas prohibet quem ab ordinibus ecclesiasticis, & nullus potest præsentari, nisi sit clericus. cap. 2. 11 de institut. Quod ¶ si irregularitas sit contracta ante baptismum, & per baptismum deleta, talis poterit præsentari, per ea, quæ dicit Abb. in cap. presbyterum num. 2. de ho-

homicidio : & de homicida irregulari vide Lambert. vbi supra art. 14.

12 Quinto, degradatus † non potest presentari, cum degradatio sit vltimum supplicium in foro Canonico. Doct. in cap. at si clerici. §. de adulterijs. de iudic. & in cap. cum non ab homine. de iudic. degradatio autem est duplex, vna verbalis, altera actualis. capit. degradatio. de pœnis lib. 6. Abb. & Doct. in cap. non potest, de re iudic.

13 Sexto, Hæreticus † non potest presentari, quia est excommunicatus. cap. excommunicamus, & cap. ad abolendam de hæret. & cap. 1. 24. quæst. 1. & est extra ecclesiam. cap. 1. & cap. vergentis de hæret. tales enim hæretici, debent repelli ab Vrbe, Ciuitate, vel Regno. dicto cap. ad abolendam, nec possunt habere honores, sunt infames, vt in dictis Iuribus.

14 Septimo, fautores, † defensores, & receptatores hæreticorum sunt excommunicati. dicto cap. excommunicamus §. credentes, & dicto cap. ad abolendam; ideo neque ipsi possunt presentari.

15 Octauo, Schismaticus † sicuti eligi non potest. cap. quia diligentia. de elect. ita nec potest presentari, tales enim sunt excommunicati, & hæretici. Abb. & Doct. in rubr. de schismat. quod si conuersus sit ad vnitatem ecclesie, non potest neque eligi, neque presentari, nisi sequuta dispensatione. dicto cap. quia diligentia. vbi Abb. & de hoc vide Lambertin. vbi supra art. 8.

Nono, Apostata, qui dicitur † ab Apostasia, quæ est temerarius à statu fidei, vel Religionis recessus, quasi post actio, idest retrogradatio, si sit à fide, tanquam Hæreticus non potest presentari. dicto cap. ad abolendam: si sit apostata à Religione, cum sit excommunicatus ipso facto. c. 2. ne cleric. vel monac. & ibi gloss. lib. 6. non poterit presentari; si sit Apostata ab obedientia Religionis, ita ut extra eam vagetur idem est; sed si sit Apostata ab obedientia simplici, cum per hoc non incurrat excommunicationem; sed tantum possit excommunicari. cap. si quis. 3. quæst. 4. tunc habito respectu talis inobe-

obedientiæ, & pœnitentiæ sequutæ, vel non sequutæ, res erit decidenda. Quod si conuertantur, & redeant, possunt præsentari, prout supra dictum est de Schismaticis. Lambertin. vbi supra art. 9.

17 Decimo, simoniacus † tanquam hæreticus non potest præsentari, quia simonia dicitur hæresis. cap. quoties. de simon. & cap. sicut simonica. eodem. de sim. vbi etiam simonia dicitur pestis, & simoniacus dicitur infamis. Abb. in cap. ex diligenti. de simon. num. 6. & de simoniaco occulto, & publico. Abb. in cap. accusatum, & in cap. tanta. de simon. & quomodo committatur simonia, & præsertim inter præsentantem, & præsentatum, vide Lambertin. vbi supra. artic. 11. & Nauarr. dicto cap. 27.

18 Undecimo, ambitiosus † non potest præsentari, quia talis cupit præesse, & non prodesse: probatur in cap. per nostras. de iurepatronat. vbi prohibetur, ne quis se ipsum præsentet, vt euitetur ambitio, ex quo ambitiosus non potest præsentari, per c. in

scripturis. 8. quæst. 1. Item

19 est alia † ratio, quia simonia, & lex lulia, de ambitu æquiparantur. Doct. in rubr. de simon. Lambertin. vbi supra. artic. 12. sed pro dolor, quot ambitione ducuntur ad beneficia, non charitate!

20 Duodecimo, requisitus, † vt præsentetur, si ante præsentationem præsentationi consentit non potest præsentari, quia si eligendus consentiat electioni de se faciendæ, non tenet electio. cap. cum post. vbi glos. penult. & vlt. de elect. & vt euitetur ambitio, nam dictus consensus indicat ambitionem. cap. per laicos. 16. quæst. 7.

21 Decimotertio, Periurus † etiam sicuti eligi non potest, nisi pœniteat, ita nec præsentari: quod procedit in eo, qui venit contra iuramentum assertorium; ex tali enim periurio potest quis beneficio priuari. Doct. in cap. querelam. de iureiuran. Si autem

22 simus † in eo, qui venit contra iuramentum appositum in contractu, quod per iurium infamat, & tunc non satis est, vt eum pœniteat; sed

sed debet ei fama restitui .
Et est aduertendum , quod
tali casu debet constare de
confessione, & de expletio-
ne, seu satisfactione pœni-
tentia, de quo late Felin. in
cap. testimonium. de testib.
column. 11. Lambertin. vbi
supra. artic. 15.

23 Decimoquarto. Infamis †
infamia iuris, & facti non
potest promoueri ad dignita-
tes. cap. infamibus. de regul.
iur. lib. 6. vbi Dyn. & Ioan.
Andr. & accipitur hoc casu
dignitas pro quolibet bene-
ficio. Abb. & Doct. in dicto
cap. querelam. de iureiuran.
& sub hoc vocabulo promo-
ueri includitur collatio, ele-
ctio, & presentatio, vt per
Abb. in cap. super eo. de
24elect. num. 4. De † triplici
autem infamia *iuris* à iure
proueniente. cap. 2. §. por-
ro. 3. quæst. 7. *facti* proue-
niente ab eo, quo apud ali-
quos quis infamis habetur.
dicto §. porro. & *canonica*,
quæ causatur à peccato mor-
tali. cap. infames. 6. quæst. 1.
vide Abb. in dicto cap. testi-
monium. vbi late de testibus
glos. Dyn. & Ioan. Andr. vbi
25supra, Infamatus † autem

infamia canonica, per solam
absolutionem restituitur. Lã-
bertin. vbi supra. artic. 17.
Tales ergo infames infamia
iuris, & facti non possunt præ-
sentari, nisi fuerint restituti
ab habente potestatem, vel
alias ab infamia liberati. vi-
de Lambertin. vbi supra. ar-
tic. 16.

Decimoquinto, Sodomita †
26† etiam non potest præ-
sentari, cum tale crimen sit
enormè, & infame. Abb.
num. 7. in cap. nisi cum pri-
dem; vbi Doct. de renunciat.
immo talis videtur irregula-
ris. & talis dicitur filius diffi-
dentia, idest de cuius salute
est diffidendum. cap. vt cleri-
corum. de vita, & honestate
cleric. & clericus sodomita
debet detrudi in Monaste-
rium, & deponi, & laicus ex-
communicatur, vt in cap.
clerici. de excessib. Prælat.
de hoc vide Lambertin. vbi
supra. art. 18.

27 Decimosexto, Adulter †
etiam non potest præsentari.
Ratio est, quia Doct. in
cap. at si clerici. §. de adul-
terijs. vbi Abb. column. vlt.
de iudic. præsupponunt adul-
terum esse priuandum bene-
ficijs,

beneficijs: at facilius quis prohibetur ab acquirendo beneficio, quam priuetur. Abb. in dicto cap. super eod. colum. 2. de elect. dummodo adulterium sit manifestum, vel per propriam confessionem adulteri etiam extra iudicium, vel per famam, vel per sententiam. Lambertin. vbi supra. artic. 19.

Decimoseptimo, Concupinatus non potest presentari, quia nec etiam potest eligi. c. vlt. distinct. 33. & cap. maritum. eadem distinct. si tamen talis sit concubinarijs notorius per sententiam, vel per confessionem sponte factam, cum eo casu sit infamis, vel ex notorietate facti, quia habeat concubinam publice secum cohabitantem, & de hoc vide Abb. in cap. vestra. de cohabit. cleric. & mulier. & de talibus concubinarijs tractat Lamb. vbi supra. art. 20.

Decimooctauo, Vsurarius, cum non possit eligi. can. de Petro. distinct. 47. immo si electus sit deponi debeat. ca. Episcopus. dicta distinct. 47. Ideo presentari non potest, talis enim infamis est.

Praxis Iurispatron.

cap. 2. §. porro. 3. quæst. 7. limprobum fenus. & ibi glos. C. de his, qui not. infam. Immo et vsurarius triplici pena punitur, si sit manifestus, nam reppellitur à communione. Abb. in cap. quia in omnibus. de vsur. Decedens in tali peccato caret ecclesiastica sepultura. Clement. eos. vbi glos. de sepult. & repellitur ab oblatione facienda ecclesie. Abb. in dicto cap. quia in omnibus, vbi docet, qui sint manifesti Vsurarij, & glos. in cap. 1. & 2. de vsur. lib. 6. & de manifestis vsurarijs omnia supradicta sunt intelligenda; de quibus Lamb. vbi supra. art. 21.

Decimonono, Non potest presentari et falsificans litteras Apostolicas, cum talis sit ipso iure excommunicatus. cap. ad falsariorum. vbi Abb. & Doct. de crim. falsi.

Vigesimo, Criminosus non regulariter, & generaliter non potest presentari, si inquinatus sit aliquo crimine inducente irregularitatem, degradationem, priuationem beneficiorum, depositionem, excommunicationem, vel interdictum late sententiae, vel

I infam-

infamiam iuris, vel facti. vide Rocch. de Curte. de iurepatronat. in verbo, honorificum. quæst. 4. princip. num. 16. & Lambertin. vbi supra. artic. 23. Vigefimoprimo, Illitteratus non potest presentari, quia nec etiam potest ad ordines promoueri. c. illitteratos. distinct. 36. Item illitteratus eligi non potest. cap. cum in cunctis. cap. nobis. & cap. congregato. de elect. Immo talis illitteratus est irregularis, super quo casu Papa raro, aut nunquam dispensat. Nauarr. in suo manuali. cap. 27. num. 205. Vincent. Mazzol. vbi supra in dicta breui; regula ad confessarij, & confitentis. &c. parte 2. folio 239. versic. illitteratura est. Hisce de causis decretum fuit in Concilio Tridentino sessione vigesimatertia de reformatio. cap. 4. vt ad primam tonsuram (quæ saltem in presentando, & volente beneficium requiritur) non moueatur, qui nesciat fidei rudimenta legere, & scribere; Ad minores autem ordines promouendus saltem

linguam latinam debet intelligere. Concil. Tridentin. 35 vbi supra cap. 11. & Clericus presentatus antequam instituatur debet ab Episcopo, seu eius Vicario examinari, vt habetur in dicto Concilio Tridentino sessione 24. de reformation. cap. 18. etiam si institutio pertineat ad inferiorem, non autem ad Episcopum. Concil. Tridentin. sessione 25. vide reformat. cap. 9. adeo ut si presentatus sit illitteratus, & se subijciat examini, reijciendus sit. Et ita Pisis seruatur; semper enim presentatus examinatur, & quando presentatio fit coram Capitulo Pisano semper presentatus examinatur ab Illustrissimo, & Reuerendissimo Domino Archiepiscopo Pisano, seu eius Vicario, qui fidem facit Capitulo de presentati idoneitate, vel inhabilitate: de quibus vide Lambertin. vbi supra. artic. 24. Et ideo si Prelatus admittit quem semel, vel bis ad beneficium, potest etiam tertio venientem ex causa examinare, & tanquam illitteratum repellere. vide Doct.

Doct. in capitulo diuersis fallacijs de cleric. coniugatis, & Lambertin. vbi supra. artic. 25.

Vigesimosecundo, Clericus + histrio, scurra, seu mimus non potest presentari, quia nec potest eligi. c. maritum. distinct. 33. immo talis non potest eucharistiam sumere. cap. pro dilectione. de consecrat. distinct. 2. cum sit notorie infamis, sicuti
41 nec existens in + peccato mortali secundum glos. in dicto cap. pro dilectione; immo talis clericus non gaudet priuilegijs clericalibus. cap. vnico. de vita, & honest. cleric. lib. 6. secus est si in oc-

culto, vel honestæ rei causa aliquid ioco faceret. ad dicta in cap. donare. vbi glos. distinct. 86. vide Lambertin.

42 vbi supra. artic. 26. Et + semel repulsus ab electione, seu presentatione tanquam criminofus, non debet amplius admitti ad idem, vel aliud beneficium durante impedimento. Abb. & Doct. in cap. super eo. de elect. Lambert. art. 27. vbi supra.

43 Presentans + autem indignum si sit patronus ecclesiasticus, incidit in poenam c. per inquisitionem. de election. secus si sit patronus laicus. vt late per Lambertin. artic. 28. vbi supra.

C A P V T D E C I M V M.

Qui sint illi, qui tanquam idonei, & digni possunt presentari, & quid de presentante minus idoneum, vel indignum.

S V M M A R I V M.

1 Clerici idonei presentari possunt.

2 Clerici legitimi, seu natu-

rales dispensati recte presentantur.

3 Masculi, liberi, non curiales, nec coniugati, bigami, nec neophiti, habentes

I 2 tes